

ROSKILDE
KOMMUNE

HELHEDSPLAN FOR

VINDINGE

INDHOLD

Introduktion	s. 2
Vindinge gennem tiden	s. 4
Fremtidsbillede - vision	s. 6
Boligudvikling i balance	s. 8
Stærke fællesskaber og mødesteder	s. 14
Forbedret mobilitet og trafikafvikling	s. 20
Styrket natur i og omkring Vindinge	s. 28
Klima og grøn omstilling	s. 36

POLITISK BEHANDLING

7. nov. 2023	Plan- og Teknikudvalget, 1. behandling
15. nov. 2023	Økonomiudvalget, 1. behandling
22. nov. 2023	Byrådet, 1. behandling
29. nov. 2023 - 1. feb. 2024	Offentlig høring
9. april 2024	Plan- og Teknikudvalget, 2. behandling
10. april 2024	Økonomiudvalget, 2. behandling
24. april 2024	Byrådet, endelig vedtagelse

INTRODUKTION

VINDINGE - EN LANDSBY I VÆKST MED STÆRK IDENTITET, TÆT PÅ ROSKILDE BY

Vindinge er en landsby med ca. 3000 indbyggere, som ligger 5 km sydøst for Roskilde by midt i Roskildes Grønne Ring. Landsbyen har en klassisk opbygning med en stor overvægt af parcelhuse og rækkehuse i ensartede ejerformer og størrelser. Omkring sig har Vindinge, Hedeland som nabo, men også en række grusgrave, som udfordrer livet i byen.

Vindinge er de seneste 5 år vokset hurtigt, og særligt mange børnefamilier finder byen attraktiv. Foruden de mange børn i byen er der en høj andel af ældre. Skolekapaciteten er under pres som følge af de mange børn i byen. Helhedsplanen peger derfor på, at boligudviklingen skal ske i balance med kapaciteten på skole og daginstitutioner, og at den skal indgå som en del af en større strategisk udvikling af byen.

Naturen og landskabet omkring Vindinge er landsbyens helt store styrke. Helhedsplanen bygger videre på naturkvaliteterne i og omkring byen med et fokus på at omdanne de afsluttede grusgrave til attraktive landskaber samt at øge biodiversiteten i bymiljøet.

EN HELHEDSPPLAN, DER SÆTTER RETNINGEN

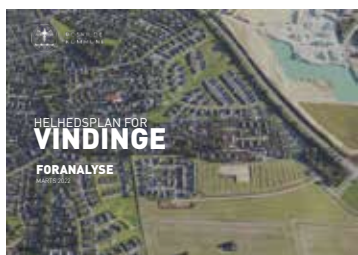
Formålet med helhedsplanen er, at den som styringsredskab skal sikre en samlet udvikling af Vindinge, som styrker hele lokalområdet og skaber lokal forankring. Helhedsplanen bygger på en foranalyse, der er opdelt i en række temaer, der hver især udstikker dels en overordnet vision og dels en række indsatser, der kan bidrage til at opnå denne vision.

FORANKRING OG INDDRAGELSE I FOKUS

Det har fra starten været en målsætning at inddrage borgere og interessenter i den fremtidige udvikling af byen. Udover de traditionelle fysiske borgermøder har der været fokus på inddragelse via kommunens digitale dialogplatform. Både for at give bedre og bredere mulighed for borgernes deltagelse, men også for at give indblik i processen fra start til slut og mulighed for at følge med undervejs. Det har derudover været en ambition at skabe lokalt engagement, så lokalområdet rustes endnu bedre til fremover at gribe idéer og gennemføre projekter lokalt.

På borgermødet den 29. september 2022 fik borgerne i Vindinge mulighed for at komme med idéer til helhedsplanen. Som en del af inddragelsen har der desuden

FORANALYSE

86

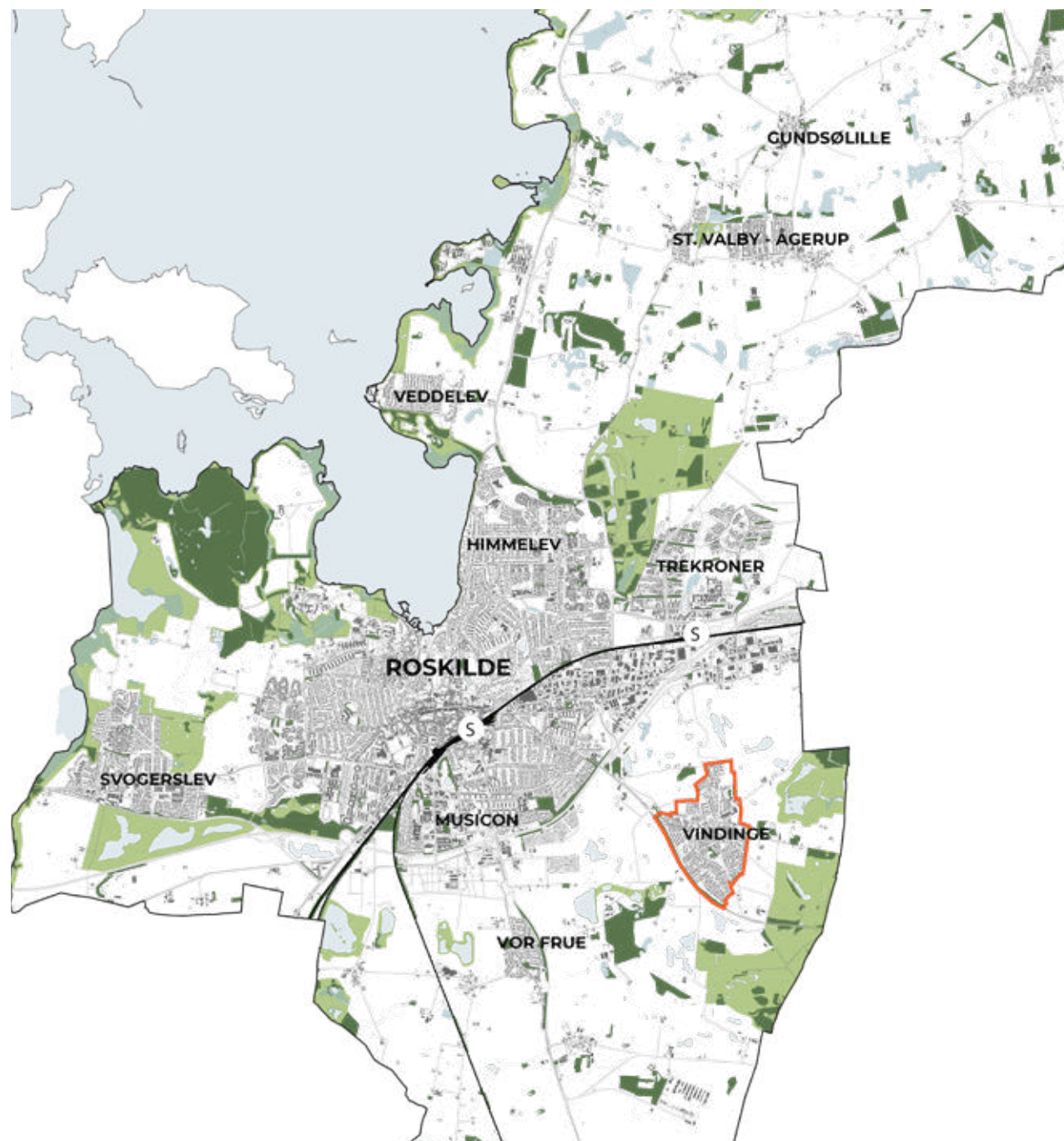
ideer på
viskaber.roskilde.dk

været åbent for idéer og dialog frem til 11. november 2022 på kommunens digitale dialogplatform viskaber.roskilde.dk. Herefter har forvaltningen i dialog med lokalrådet samlet op på idéerne og udarbejdet helhedsplanen.

FØRSTE SKRIDT I EN LANGSIGTET UDVIKLING

Helhedsplanen sætter retningen for den langsigtede udvikling af Vindinge. De foreslåede indsatser i skal behandles politisk og detaljeres yderligere, før de kan realiseres. Mange af indsatserne forudsætter desuden, at en lang række aktører løfter arbejdet videre. Helhedsplanen er således første skridt i det langsigtede arbejde med at udvikle Vindinge.

God læselyst!

VINDINGE GENNEM TIDEN

EN TIDSLINJE MED UDVALGTE NEDSLAG I BYENS UDVIKLING

500 f.kr.

Fund af meget gamle bosætninger i Vindinge området og første spor fra vikingetiden

Ved Stålmosegård i Vindinge er der fundet levninger fra bosætninger fra yngre romersk jernalder og bronzealder, som vidner om, at området var et særligt centrum for hele Sjælland i denne tid. Senest blev der i 2018 i Vindinge Øst fundet 92 velbevarede grave fra romersk jernalder.

1783

22 gårde i Vindinge og udvikling i landsbyen

Der er lavet kort over Vindinge fra 1783, hvor der ligger 22 gårde i en næsten kvadratisk form rundt om en forte med kirke, kirkegård, skole og degnebolig. Man kan se det nuværende gadekær ved købmanden, men i sin tid fandtes der også to store gadekær i den sydlige del af landsbyen. Man kan se begyndelsen på konturerne af nutidens vejssystemer.

1874

Den nye kirke opføres og landsbyen vokser frem mellem gårdene

Der sker rigtig meget i Vindinge i 1870'erne. Landsbyen er vokset mellem gårdene. Brugsforening bliver oprettet, skolen flytter til sin nuværende grund, (oprindeligt med to klasselokaler), der kommer forsamlingshus, en mølle mm. Vindinge en aktiv travl landsby. Landsbyen vokser med tiden ud af fortens og op langs Sandvejen og forbi skolen med en form for villabebyggelse.

1969

Parcelhuse og grusgrave

Første parcelhusudstyknings finder sted i 1969. Dette efterfølges af flere store udstykninger i den sydlige del af Vindinge. Grusgravning intensiveres på samme tidspunkt, og der tages initiativer til at oprette Hedeland, som sker midt i 1970'erne.

1977

Vindingehallen og ny skole

De nye skolebygninger står færdige i 1978/79 og Vindingehallen et par år senere. De danner rum for et moderne hurtigt voksende Vindinge. Tidligt i 80'erne kommer boligforeningen Moesgården til syd for skoleområdet, og danner den første fine tæt-lav bebyggelse i Vindinge. Det gamle gårdhus på Moesgården bliver fælleshus for bebyggelsen, hvad senere også ses ved udstykningen ved Højvangsgård.

2015+

Flere store parcelhusområder omkranser den gamle landsby

De sidste par år er der igen lavet store boligudstykninger i Vindinge, som omslutter den gamle landsby. Trods befolkningsvæksten er købmanden den eneste butik tilbage i landsbyen. De mange børn lægger pres på skolekapaciteten og har ført til en gradvis etapeudbygning af skolen. Der er ikke længere et forsamlingshus i Vindinge, men skolen, sognehuset og idrætsforeningens klubhus bruges flittigt sammen med boligforeningernes fælleslokaler.

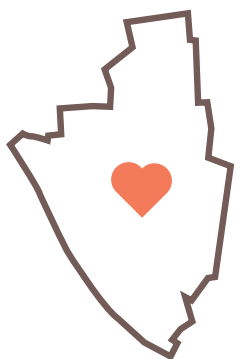
Oversigtskort over Vindinge: Landsby i 2020, omgivet af et parcelhusbælte og grusgravlandskabet. I begyndelsen af 2021 runder Vindinge Sogn 3000 indbyggere.

FREMTIDSBILLEDE

VINDINGE - BYSAMFUND I DEN GRØNNE RING

I fremtidens Vindinge er der plads til børnefamilier og seniorer i forskellige boliger - både eksisterende og nyopførte. Udviklingen af byen sker i balance med kapaciteten på byens skole og daginstitutioner. Byen ligger attraktivt placeret som en forpost til Roskilde midt i den Grønne Ring, hvor der i takt med afsluttet grusgravning sikres gode rekreative muligheder omkring byen. Det stærke foreningsliv, den velbevarede landsbykerne og de grønne lommer gør Vindinge til en attraktiv by med karakter, sjæl og et stærkt fællesskab.

TEMAER

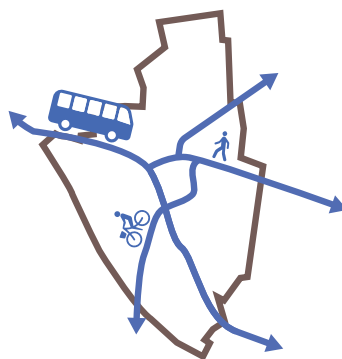
1

**En boligudvikling
i balance**

2

**Stærke
fællesskaber
og mødesteder**

3

**Forbedret mobilitet
og trafikafvikling**

4

**Styrket naturen i og
omkring Vindinge**

5

**Klima og
grøn energi**

TEMA 1 | ANALYSE

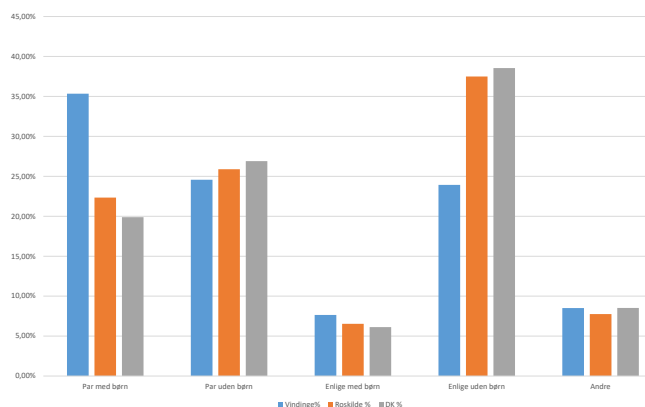
DEMOGRAFI, BOLIGUDBUD OG SKOLEKAPACITET

Vindinge er vokset, og opleves især som et attraktivt sted at bosætte sig for ressourcestærke børnefamilier.

Den tætte, gamle landsby har stadig sin originale og identitesgivende karakter, omend den nu er omkranset af parcelhusområder.

De mange børn i byen lægger pres på kapaciteten i skolen og daginstitutionerne.

FAMILIETYPEN

FINGERPLAN 2019

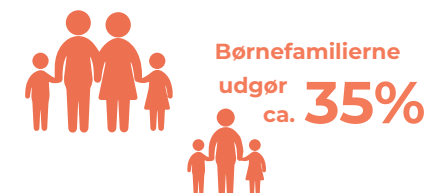
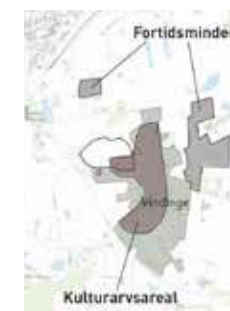
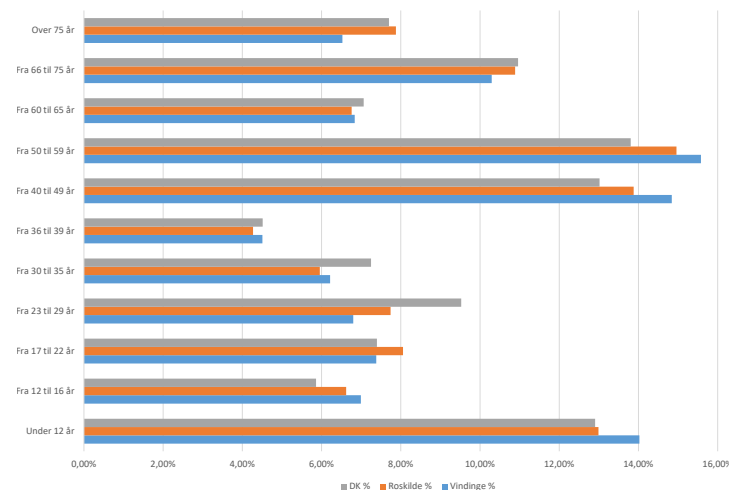

Byfinger (rød og gul), transportkorridor (skraveret), Hedelands interesseområde (grøn)

MANGE BØRNEFAMILIER SKABER PRES PÅ SKOLEKAPACITET

Vindinge er en landsby med mange børnefamilier - også væsentligt flere end gennemsnittet i både Roskilde og hele Danmark. De mange børn i byen skaber et naturligt pres på skoler og daginstitutioner, hvilket dels har betydet en gradvis udbygning af skolen og midlertidige pavillonbygninger for Børnehuset Hjortekær. På trods af dette opleves der stadig pladsproblemer og der planlægges derfor for en yderligere udbygning af skolen.

BEFOLKNINGSPROGNOSE FORDELT PÅ ALDER

ALDERSFORDELING I VINDINGE

I Vindinge er der mange børn, både små og store, men også flere voksne mellem 40 og 60 end gennemsnittet i både Roskilde og i Danmark. Unge voksne i 20'erne og ældre over 75 år ligger godt under gennemsnittet. Dette hænger sammen med, at der ikke er nogle studieboliger eller ungdomsboliger i Vindinge, da byen ikke er et oplagt sted at bo for studerende. Der er ikke ældreboliger og få seniorenede boliger, hvor der omvendt er stor efterspørgsel.

EN BY MED MANGE STØRRE HUSE

De fritliggende enfamiliehuse, villaer og parcelhuse dominerer boligmarkedet i Vindinge med næsten 70% af det totale antal huse. Andelen af rækkehuse er også højere end gennemsnittet både i Roskilde og på landsplan, men der er over dobbelt så mange enfamiliehuse som rækkehuse i Vindinge. Vindinge er vokset ud af en gammel og rimelig velbevaret landsby, som oprindeligt bestod af firelængede gårde rundt om en fælled og omgivet af marker. Kirken ligger stadig som centrum og højeste bygningsværk i bykernen, som er sikret med en bevarende lokalplan.

FINGERPLANEN 2019 & STØJKONSEKVENSZONE

Roskilde Kommune er underlagt en række statslige bindinger, når der skal udlægges nye byudviklingsområder. Den primære byvækst skal ligge inden for byfingeren (rød og gul farve på billede på foregående side) for at undgå byspredning. Byudvikling i Vindinge må derfor kun være af lokal karakter og skal ske i direkte tilknytning til eksisterende byområder. Byudvikling er også begrænset mod nord af en udlagt transportkorridor (skraveret markering på billede på foregående side) samt Hedelands interesseområde, som er defineret som grøn kile i fingerplanen (grøn markering). Se markeringerne på udsnittet af fingerplanen på modstående side 12.

Hertil kommer, at den sydlige del af Vindinge er dækket af særlige restriktioner i forbindelse med lufthavnen. Her må der ikke bygges boliger. Støjkonskvenszonen for lufthavnen går også indover Vindinge, men byen ligger kun i den yderste "bølge", hvor der er risiko for 50-55 db støj.

70%

af boligmassen er
enfamiliehuse

Bevarende lokalplaner for
landsbykernen
(rødt)

Bevaringsværdig
landsbystruktur / SAVE
(grå)

VINDINGE SKOLE

433 Elever

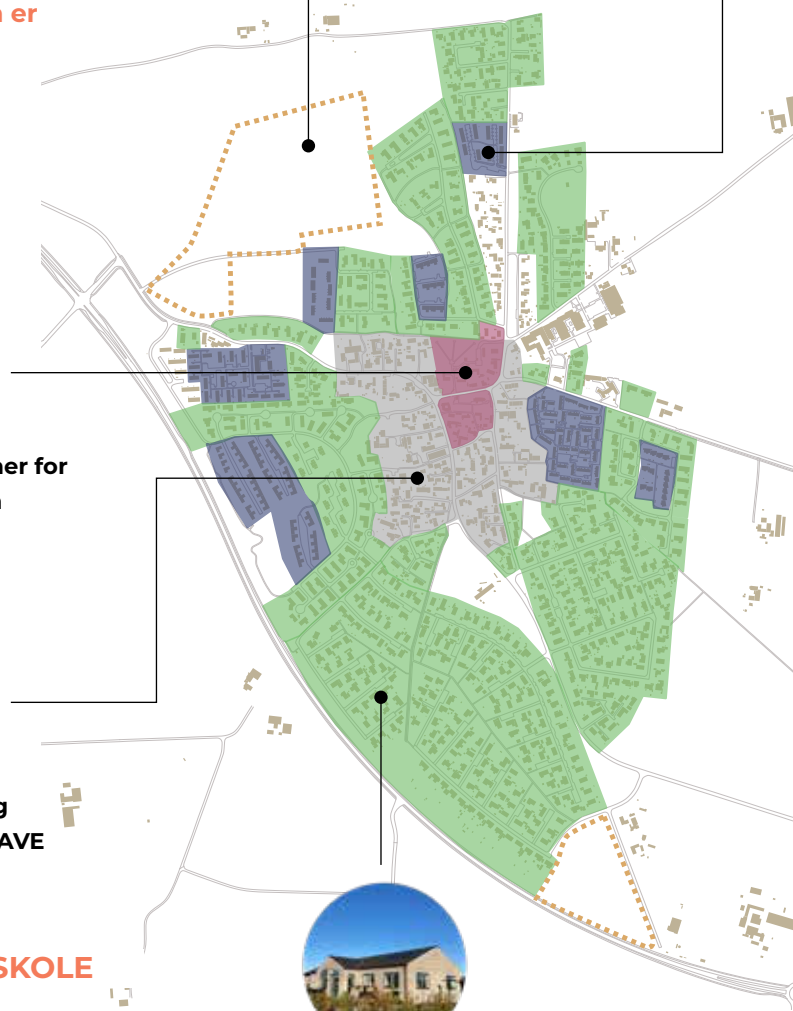
20 klasser
0-9. klassetrin

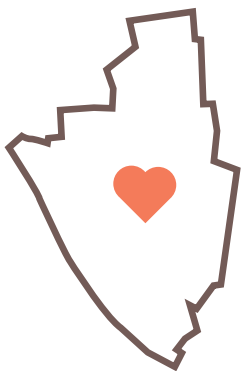
Vindinge Nord
Perspektivområde for
byudvikling i kommuneplanen
(orange stiple)

Tæt lav rækkehuse
(lila)

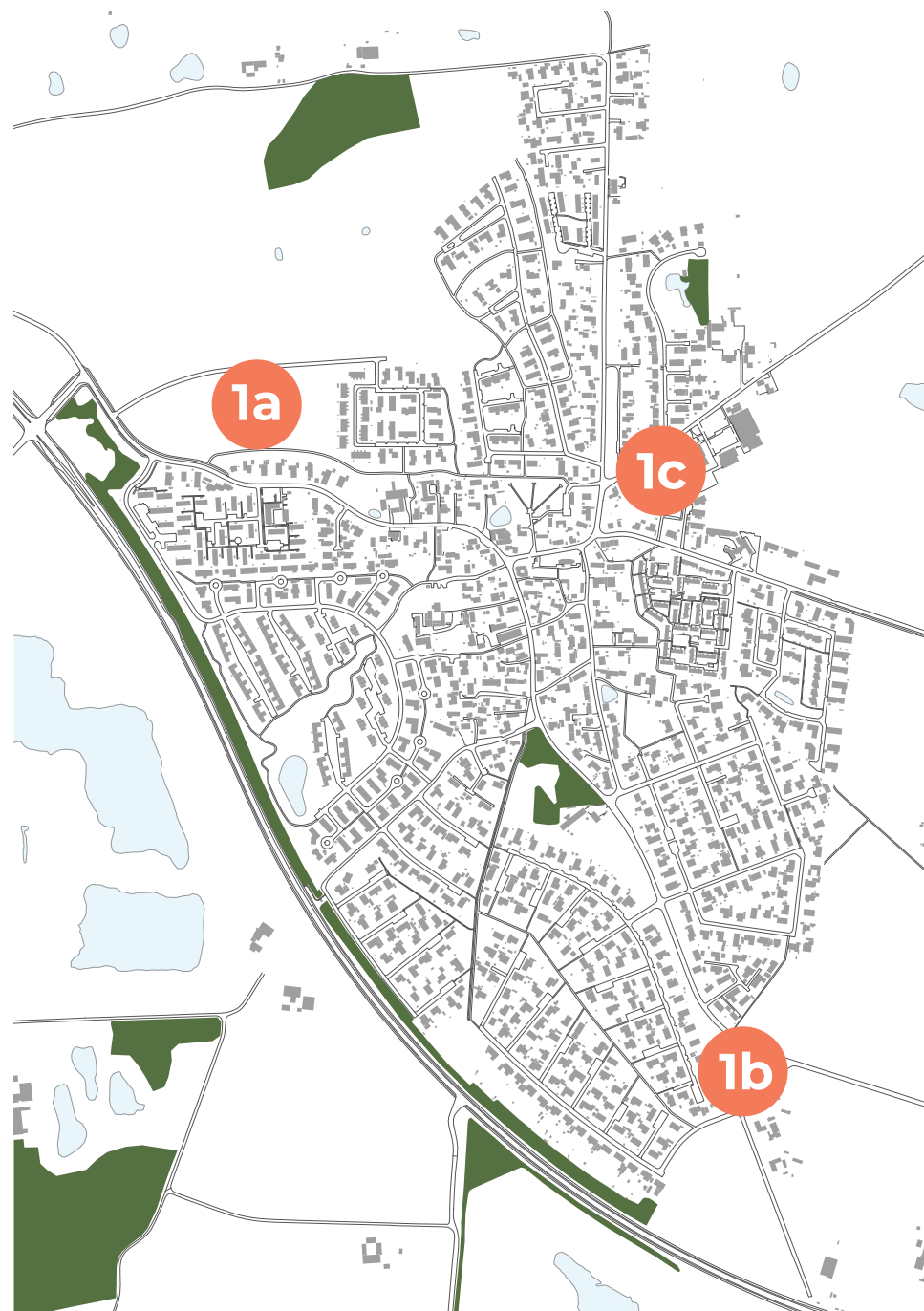

Parcelhuse
(grøn)

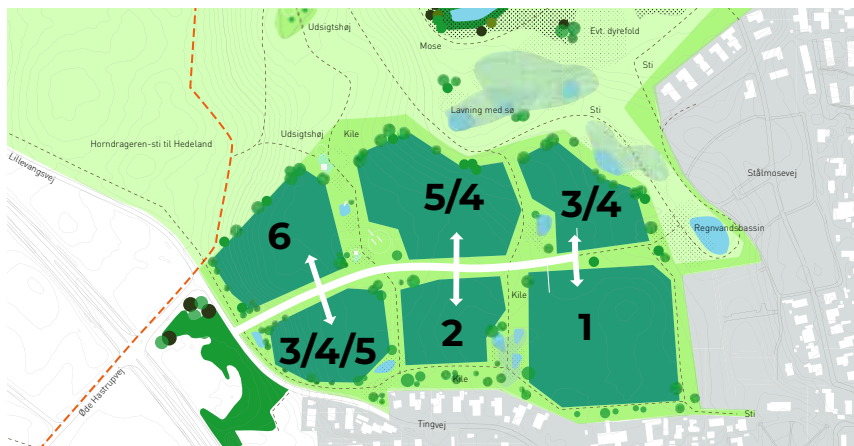

1 EN BOLIGUDVIKLING I BALANCE

Vindinge er vokset og mange nye børnefamilier er kommet til. Den tætte, gamle landsby er velbevaret med en interessant og identitetsgivende kulturarv, omkranset af nyere boligområder med moderne række- og parcelhuse. Udbygningstakten for fremtidig boligudbygning skal ske i balance med kapaciteten på byens skole og daginstitutioner, som i disse år er presset af de mange børn i byen.

Skitse for klyngebebyggelse i seks etaper med kig og landskabskiler

1a VINDINGE NORD - NYE MINDRE, SENIORVENLIGE BOLIGER

Der er i 2017 udarbejdet en helhedsplan for området, der går under navnet 'Vindinge Nord'. Området er med helhedsplanen tiltænkt syv boliggrupper, som udvikles i seks etaper og i en rækkefølge, så udviklingen starter inde fra og ud for at sikre en sammenhæng med byen og landskabet. De første to etaper er realiseret på baggrund af lokalplan 706 og 665, der muliggør 45 tæt-lav boliger i form af senioregnede rækkehuse. Meget tyder på, at målgruppen for seniorboligerne retter sig mod ældre ægtepar, som allerede bor i Vindinge, og dette vil potentielt frigive parcelhuse til nye børnefamilier. Da kapaciteten på skolen og daginstitutionerne i forvejen er under stort pres, skal realiseringen af de følgende etaper ske i balance med dette. Når der igen er forudsætninger for boligudbygning i Vindinge skal dette i første omgang ske i Vindinge Nord og bygge videre på den etablerede vej samt den øvrige planlægning og etapeplan for området som beskrevet i helhedsplanen for Vindinge Nord.

Forudsætning for realisering

Etape 3 af udviklingen af Vindinge Nord skal i første omgang udlægges til fremtidig byzone i kommuneplanen. Nye boliger i Vindinge afhænger desuden af, at kapaciteten på skolen og daginstitutionerne følger boligudbygningen, således det kan rumme det øgede antal børn.

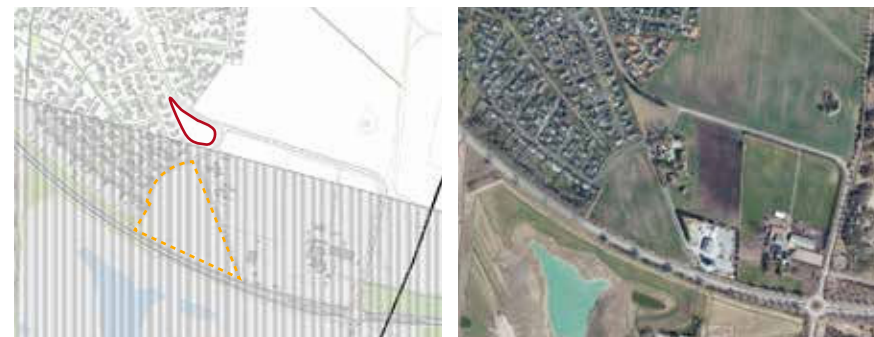
1b BYUDVIKLING I DET SYDLIGE VINDINGE

I forbindelse med udarbejdelsen af helhedsplanen er der kommet en række ønsker til boligudvikling både syd og øst for Vindinge. Overordnet set er der politisk vedtaget en rækkefølge for boligudbygningen i Vindinge, der i første omgang peger på udviklingen af Vindinge Nord. Herudover gælder det generelt, at boligudbygningen skal ske i balance med kapaciteten på skolen og daginstitutionerne i byen. Hertil er udviklingen af nogle områder i det sydlige Vindinge afhængig af, at støjkonsekvenszonen omkring Roskilde Lufthavn revideres i fingerplanen.

På en mindre grund i det sydlige Vindinge (markeret med rødt) har en gruppe af borgere udtrykt et ønske om at etablere et seniorbofællesskab. Projektet vil kunne understøtte Vindinges behov for flere seniorboliger i byen og det eventuelle potentiale skal undersøges nærmere.

Forudsætning for realisering

Projektet for seniorbofællesskabet forudsætter, at arealet i første omgang udlægges til fremtidig byzone i kommuneplanen. Hernæst skal der udarbejdes en lokalplan for området, hvilket skal ske på den private grundejers eget initiativ. Etableringen af seniorvenlige boliger i Vindinge afhænger generelt af, at kapaciteten på skolen og daginstitutionerne følger boligudbygningen, således det kan rumme det øgede antal børn.

Mulig fremtidig boligudbygning til seniorbofællesskab (rødt), perspektivområde i kommuneplanen til boligudbygning (stiplet orange), som afventer en eventuel revision af fingerplanens støjkonsekvensområde (skraveret)

Vindinge Skole

UDVIDELSE AF VINDINGE SKOLE

Vindinge vokser, og byen er særligt populær blandt børnefamilier. Det gør, at der er et behov for at udvide skolens kapacitet. Med budget 2022 blev der afsat i alt 13,3 mio. kr til dette. Siden er der med budget 2023 afsat yderligere 6 mio. kr. for at kunne realisere projektet på trods af de øgede anlægsomkostninger som følge af markedets prisudvikling. Dette har betydet, at der i september 2023 er taget første spadestik til udvidelsen af Vindinge Skole med fire nye, permanente klasselokaler, som efter planen kan tages i brug til skoleåret 2024/25.

Forudsætning for realisering

Der er afsat 19,3 mio. kr. til udvidelse af Vindinge Skole og projektet er under realisering.

FÆLLESSKAB OG KULTURLIV

Vindinge rummer et stærkt foreningsliv med hovedvægt på idræt, kirken og Kulturcenteret, som har skolen som base. Der er et lokalt ønske om flere aktiviteter og steder for unge og et ønske om at fastholde det høje frivillige engagement i byen.

STÆRKT FORENINGSLIV

Vindinge rummer et stærkt foreningsliv, som bidrager med et rigt kultur- og idrætsliv til byen. Herudover har foreningerne i Vindinge valgt at gå sammen om at danne Vindinge Lokalråd, der repræsenterer byen.

Den absolut største forening i Vindinge er Vindinge Idrætsforening, der rummer alt fra klassiske sportsgrene som fodbold og håndbold til MTB motion og E-sport. Vindinge IF havde i 2020 516 medlemmer under 25 år og 302 medlemmer over 25 år, samlet 818 medlemmer. Vindinge IF er dermed den primære forening i Vindinge, hvor ca 1/3 af alle indbyggerne er medlemmer. I tillæg har Vindinge Rideklub 174 medlemmer, hvoriblandt mange ikke bor i kommunen.

Vindinge IF har et klubhus med naturgræs fodboldbaner og en lille kunstgræsbane, som ligger nord for Sandvejen, ud mod Hedeland. I tillæg til dette gør Vindinge IF brug af Vikingehallen om dagen i weekenderne og efter skoletid i hverdagene.

Vindinge IFs bestyrelse udtrykker et stort ønske om at få forbedret og fornyet flere af deres faciliteter. Motionscenteret, der har til huse i et pavillionbyggeri, trænger til fornyelse, og det er bestyrelsens oplevelse, at medlems-tallet daler pga. nedslidte faciliteter. Tilsvarende er der et stort vedligeholdelsesefterslæb på hallen, hvilket der er et stort ønske om at få opprioriteret. Dertil oplever bestyrelsen et stort behov for at få udvidet faciliteterne i området for at kunne imødekomme den store efterspørgsel på idrætsstilbud blandt den voksende befolkning i Vindinge. I dag er alle hallens faciliteter i brug dagen og ugen igennem og efterlader lille rum til at tilføje nye aktiviteter.

FORENINGER I VINDINGE

- VINDINGE IF
- KULTURCENTERET
- LOKALHISTORISK FORENING OG ARKIV
- VIF STØTTEFORENINGEN
- VINDINGE RIDEKLUB
- VINDINGE SPEJDERFORENING
- AKTIVKLUBBEN
- MENIGHEDSRÅDET
- GRUSGRAVENS NABOER
- ANTENNELAUG
- VANDVÆRK
- GRUNDEJERFORENINGER
- BOLIGFORENINGER
- SKOLEBESTYRELSE
- DAGINSTITUTIONERS BESTYRELSE

KULTURCENTRET

Kulturcenteret i Vindinge er stiftet i 1992 og er en forening, som udgør en vigtig grundpille i lokalmiljøet. Hver tirsdag mødes ca. 100 mennesker i skolens fælles-lokaler, hvor forskellige foreninger og skoleklasser står for at lave mad til alle deltagere. Arrangementerne består indledningsvist af et underholdningspunkt, eksempelvis foredrag af en kendt person eller et musikalsk indslag. Derefter er der mad og socialt samvær. De frivillige, som laver mad, samler pengene fra billetsalget ind til eksempelvis en rejse for et fodboldhold eller en skoleklasse.

SOGNEHUSET

Sognehuset er et forsamlingshus og arbejdsplads for kirkens ansatte og bruges primært til arrangementer i kirkeligt regi. Den meget centrale placering i landsbyen gør det til et meget attraktivt samlingssted. Foreninger og borgerinitiativer kan leje huset til generalforsamlinger eller åbne arrangementer. Private kan leje huset i forbindelse med kirkelige handlinger, særligt begravelser. Huset kan på en helt almindelig dag blive brugt af 100 personer i forskellige sammenhænge. Nye borgere i byen har ved hjælp af dette taget initiativ til at starte en barselscafé og kreaklub samt andre aktiviteter.

MOESGÅRDEN OG HØJVANGGÅRD

Boligforeningerne Moesgården og Højvangsgård har fælleshuse, som også kan lejes til private arrangementer og mærkedage. Det forlyder, at lokalerne er booket langt ud i fremtiden og benyttes meget. Begge fælleshuse er gamle gårdhuse, der er bevaret, mens arealerne rundt om er blevet udstykket til rækkehuse.

KØBMANDEN

Købmanden i Vindinge er et vigtigt samlingspunkt i en landsby, hvor butikslivet over tid blevet afviklet. Dog bor købmanden i dag i uhensigtsmæssige lokaler, hvilket bevirkede at borgerne i Vindinge i 2019 fik samlet anparter til at betale for en ny borgerforeningsejet butik, hvor den nuværende købmand kan fortsætte med at drive butik i Vindinge.

HEDELAND

Hedeland bliver brugt af et stort opland til både daglig brug og til regelmæssige organiserede aktiviteter som motionsløb, mountainbike og større arrangementer af lokal, regional og national art. Der er faciliteter for mountainbike, som i øjeblik er under videre udvikling, der er ridestier og løbe- og gangstier, samt naturlegeplads. Kulturaktiviteter knyttet til amfiteater, veteranjernbane og gåture med interesse i den særlige natur og biodiversitet har besøgende fra hele Sjælland.

© Vindinge IF Facebook side

Min Købmand

Sognehuset

Moesgården beboerhus

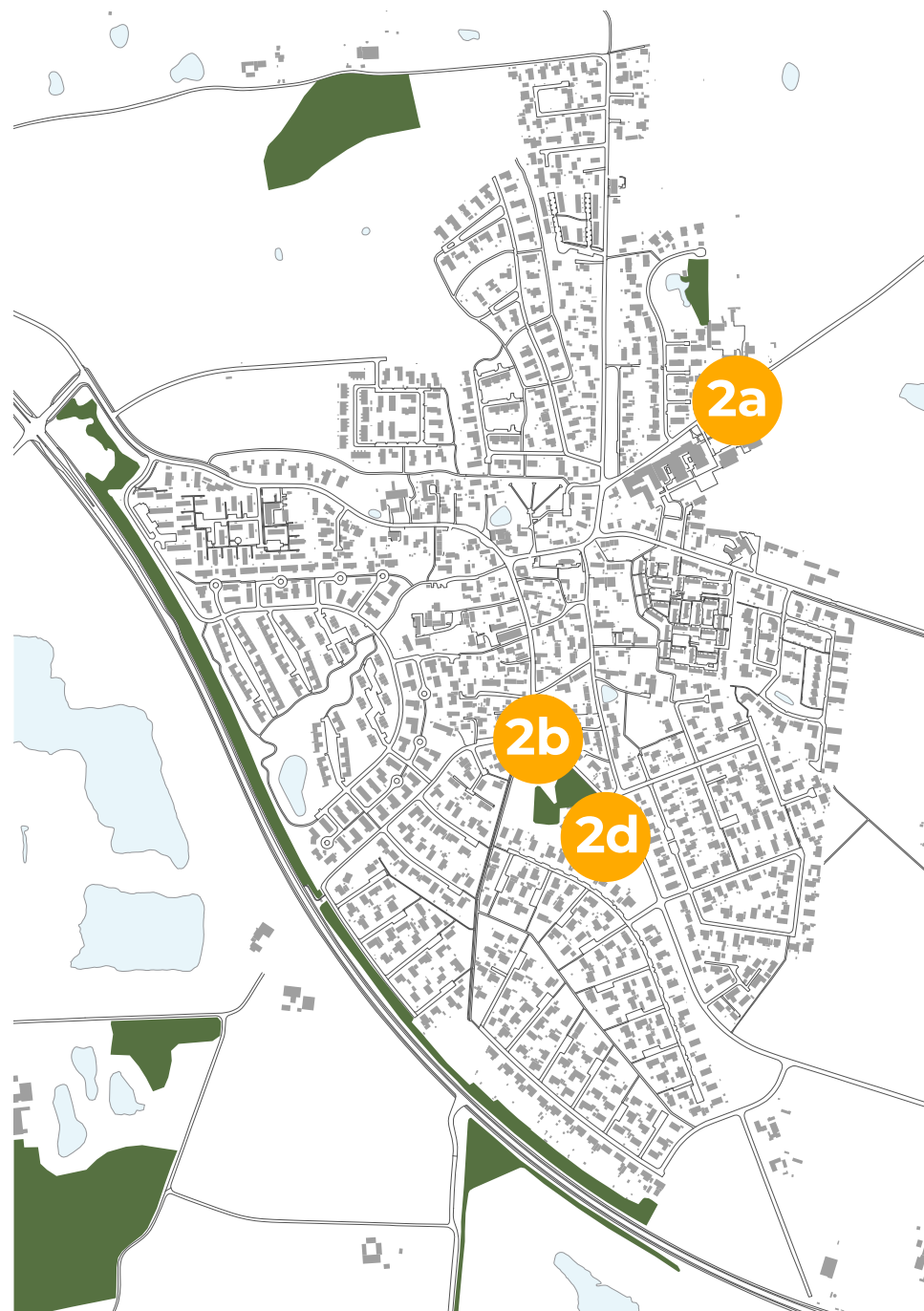

Vindinge kulturcenter

2 STÆRKE FÆLLESSKABER OG MØDESTEDER

Det mangfoldige foreningsliv i Vindinge gør byen til et godt sted at bo og leve med mange fritidstilbud og et stærkt fællesskab. Målttede indsats skal være med til at styrke mødesteder i byen samt fastholde det høje frivillige engagement blandt ældre som unge - nye som gamle indbyggere i Vindinge.

2a UDVIDELSE AF VINDINGE HALLEN MED PLADS TIL FORENINGSFITNESS

Ved fordelingen af årets idrætspulje fik Vindinge IF i januar 2023 4 millioner kroner til at etablere foreningsfitness i byen. Siden er der på budgetforliget bevilget yderligere 4 millioner kroner samt yderligere midler fra puljen til kultur,- fritids- og idrætsfaciliteter, så der nu samlet er 8,5 millioner til projektet.

Foreningsfitness er et velkendt fænomen, som er kendt fra mange af de andre mindre bysamfund, hvor fitness ikke er udbudt af en privat virksomhed, men derimod er en del af den lokale idrætsforening. Planen er at bygge en ny facilitet i forlængelse af Vindinge Hallen som erstatning for de pavilloner, foreningen har i dag. Udover foreningsfitness er der et lokalt ønske om en café i hallen.

Forudsætning for realisering

Roskilde Kommune understøtter udviklingen af hallen. Der er afsat 8,5 mio. kr til hallens udvikling. Realiseringen af projektet skal ske på Vindinge IF's initiativ.

2b

AKTIVÉR DEN GRØNNE TREKANT SOM MØDESTED FOR UNGE

Midt i Vindinge ligger et stort, grønt område, der af borgerne i Vindinge er kendt som 'Trekanten'. Området var tidligere hjemsted for fritidsklubben "Tingstedet", hvis leder tog initiativ til at indrette den nordlige del af Trekanten som en naturlegeplads med bl.a. boldbane, BMX-bane og et lille "Tingsted" med grillplads og borde.

Der er et lokalt ønske om at gøre området til et mere attraktivt mødested samt at skabe flere mødesteder for unge i byen. Der ligger derfor et potentiale i at give området et løft for herved at understøtte begge ønsker. I den forbindelse kunne der også indtænkes nye faciliteter som eksempelvis udendørsfitness, hvilket der også er udtrykt interesse for blandt Vindinge-borgerne.

Forudsætning for realisering

Roskilde Kommune kan understøtte udviklingen, men det skal ske på private foreningers initiativ at sammenfatte en vision for området. Hernæst kan der indgås en dialog med kommunen om mulig finansiering til projektet, som vil kræve en politisk prioritering.

Tv: Illustration fra Lokalplan 658, th: luftfoto

4a

NY PLACERING TIL KØBMANDEN

Borgerne i Vindinge gik i 2019 sammen om at bevare købmanden ved at sikre ham nye lokaler. I fællesskab har borgerne stiftet en forening, som har samlet anparter til at betale for en ny borgerforeningsejet butik, hvor den nuværende købmand kan fortsætte med at drive butik i Vindinge.

Der er i 2022 udarbejdet en ny lokalplan, som giver mulighed for, at der på Tunevej kan etableres en ny dagligvarebutik, syd for Børnehuset Hjortkær, som erstatning for byens eksisterende købmandsbutik på Tingvej 14.

Den nye dagligvarebutik - på op til 1.100 m² etageareal - bliver et samlingspunkt i Vindinge. Derfor er det vigtigt, at bebyggelsen virker åben og imødekommende. Lokalplanen stiller desuden krav om, at der kan etableres støjafskærmning, så gældende støjgrænser kan overholdes ved boligerne syd/ vest for butikken.

Forudsætning for realisering

Der er lagt op til et mageskifte, hvor kommunen overtager den gamle købmandsejendom, og borgerforeningen overtager en grund lige syd for landsbykernen på et eksisterende kommunalt engareal.

TRAFIK OG MOBILITET

Vindings gamle landsbyveje er smalle og med til tider dårlige oversigtsforhold i krydsninger, hvorfor der er skabt et veletableret parallelt stisystem for gående og cyklister. Hurtig udbygning har skabt behov for enkelte nye forbindelser og øget behov for trygge skoleveje og et sikkert trafiksystem for bløde trafikanter.

Vindinge i udvidelse & udvikling.
Trafikforhold

Trafikforhold i Vindinge er udfærdiget af Vindinge lokalråd forår 2021.
Notatet fremhæver forbedringspunkter, som bl.a. sikrer vore børn en bedre og mere sikker skolevej i fremtiden.
Cykel- og gangster, fodgængerovergange, biler, cykler, skole og institutioner, købmænd m.v. bliver belyst i dette notat. Notatet fremsendes til Roskilde Byråd og Plan- og teknikudvalget som grundlag for et fremtidigt samarbejde mellem Roskilde kommune og Vindinge Lokalråd.

LANDSBYVEJE

Trafiksystemet gennem Vindinge tager udgangspunkt i de gamle veje i landsbyen, som mødes centralt ved kirken og afspejler en tid med langsom kørsel, smalle veje og en relativt tæt landsbybebyggelse.

Der er fire primære veje ind til Vindinge. Fra Vindingevej kan man ad Tingvej eller Tunevej komme direkte til byen. Fra øst kan man komme ad Østre Vindingevej eller Stærkendevej. Via Vindingevej kan man komme på Holbækmotorvejen fra Vindinge på ca. 5-10 minutter (uden for myldretiden).

I den sydlige del af Vindinge er vejene kommunale, mens det i de nybyggede dele er private fællesveje. Generelt er der etableret et parallelt trafiksystem for bløde trafikanter, da de smalle veje mange steder skaber krydsninger med til tider dårlige oversigtsforhold. Enkelte steder er der udfordringer med parkering i den gamle landsby, da der er få restarealer.

PARALLELT STISYSTEM

I Vindinge er der flere stisystemer. Disse binder i første omgang boligkvartererne sammen med skole og kirke. Dernæst bindes byen sammen med Roskilde, og i 2020 er der åbnet første etape af en stiforbindelse til Trekroner Station med cykelsti for pendlere. Forbindelsen over Københavnsvej mangler dog fortsat, og skaber en usikker passage.

Der er etableret cykelsti fra Vindingevej til starten af Tingvej, som slutter lige efter indgangen til byen.

Den rekreative cykel- og vandresti Hedebostien løber gennem Vindinge. Der er også for nylig etableret fællessti til det sydøstlige aktivitetsområde i Hedeland.

De nye boligområder i Vindinge Nord er blevet knyttet til skolen med en nyanlagt fællessti forbi kirkegården.

SIKRE SKOLEVEJE

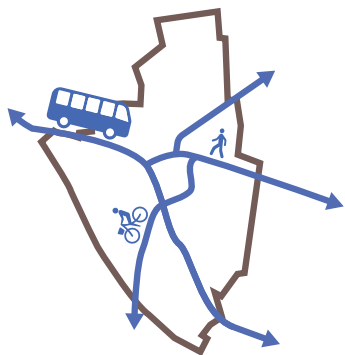
På kortet ses de offentligt udpegede skoleveje både i byzonen, samt skoleruter fra 7. klassetrin og opefter uden for byen. Kortet viser også de overgange, f.eks. fodgængerfelter, der er i byen. Det ses flere steder på kortet, at der er manglende sikre forbindelser mellem skolevejene, og at flere dele af byen ikke er forsynet med en anbefalet skolevej. Der er 2022 lavet en særlig analyse for at afklare dette nærmere.

10 MIN MED BUS FRA ROSKILDE STATION

Bus 600S kører mellem Hundige St. og Hillerød St. Med bussen kan man på mindre end 10 minutter komme til Roskilde station, hvorfra der kan opnås forbindelser til resten af Sjælland. På 26 minutter kan man komme til Greve Station. Der er afgang ca. hvert kvarter i begge retninger.

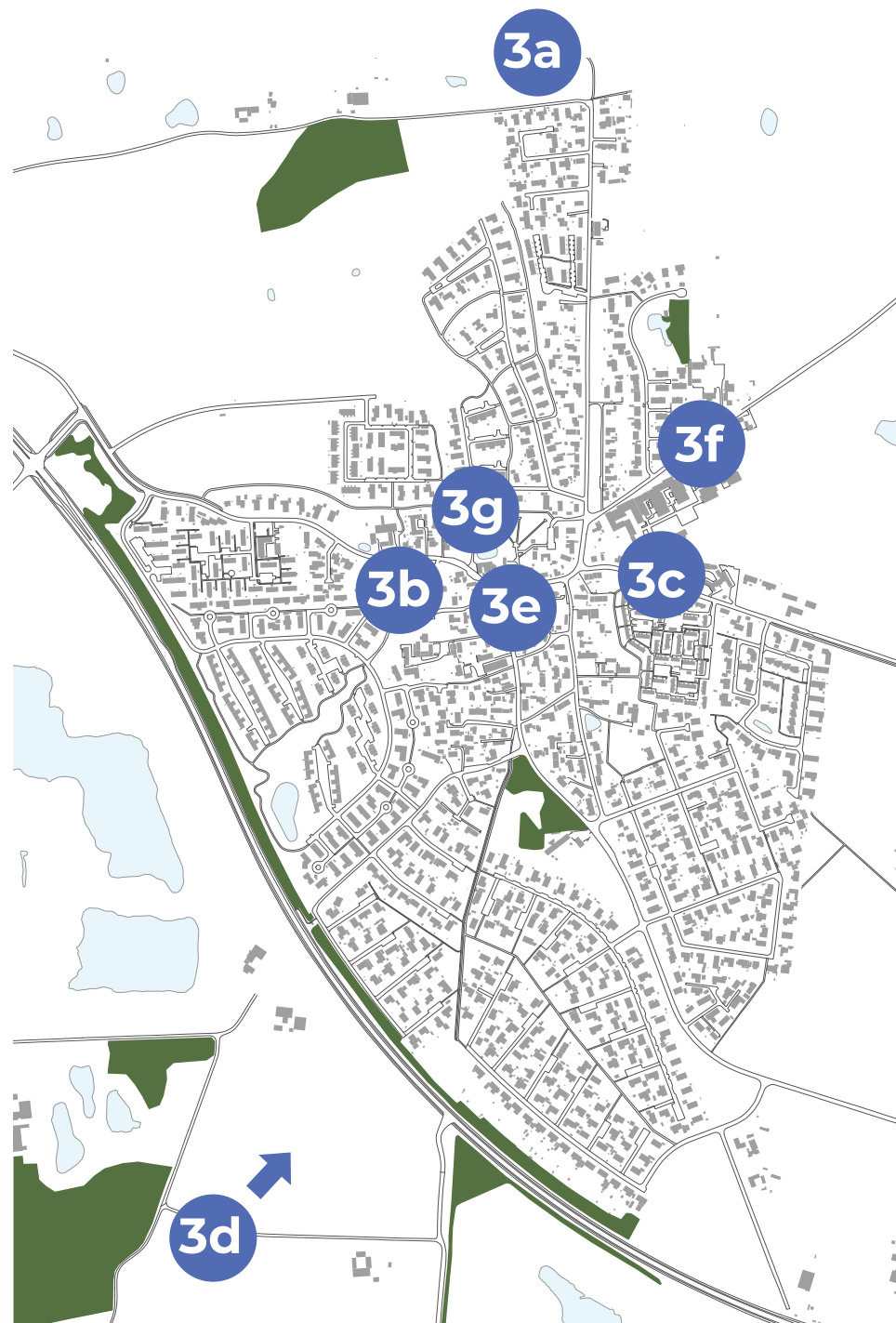
Busstoppestederne ligger med max. 300 meters afstand, og længste distance for borgere i Vindinge til stoppested er ca. 1 km. I forbindelse med planlagt etablering af ny dagligvarebutik påtænkes det ene stoppested flyttet og knyttet til denne funktion.

3 FORBEDRET MOBILITET OG TRAFIKAFVIKLING

Trafikken i Vindinge skal løbende forbedres, særligt med fokus på sikkerhed og håndtering af øget belastning i kraft af byens befolkningsvækst. Dertil skal der arbejdes med en øget tryghed på skoleveje samt attraktive og sammenbindende stiforbindelser internt i byen - såvel som til og fra Vindinge, så cyklen er et foretrukket transportvalg.

Øverst: Cykelsti, der på sigt skal forbinde Vindinge med Trekroner
Nederst: Vindingevej fra Ringvejen og ind mod Roskilde er meget benyttet af børn, der cykler til skole.

3a

BEDRE CYKLISTFORHOLD TIL OG FRA VINDINGE

Det er vigtigt at sikre gode forhold for cyklister til og fra Vindinge, hvis andelen af cyklister skal øges. Det drejer sig især om cykelforbindelser til:

1. **Trekroner:** I oktober 2020 blev første etape af en ny cykelforbindelse fra Vindinge til Trekroner indviet. Den dobbeltrettede sti løber fra Lillevangsvej i Vindinge over det åbne land og tilsluttes de eksisterende enkeltrettede stier på Vester Hedevej. Derfra er der forbindelse via Vestre Hedevej på eksisterende cykelstier til Marbjergvej og den nuværende sti langs jernbanen til Trekroner Station. En mulig etape 2, der vil være cirka 600 meter kortere end via Marbjergvej, er at etablere en dobbeltrettet sti fra Vestre Hedevej til Københavnsvej ved krydset Københavnsvej/ Gammel Marbjergvej. Her etableres et signalreguleret kryds
2. **Hedehusene via Østre Vindingevej:** Langs Østre Vindingevej er der et ønske om en dobbeltrettet cykelsti for at skabe en trafiksikker cykelforbindelse mellem Hedehusene og Vindinge.
3. **Forbindelse til Roskilde:** Der er ligeledes et ønske om en analyse af behovet for bedre cykelforbindelser til og fra Roskilde by. Det omfatter krydsninger ved Vindingevej, samt forbindelse fra Vindinge Nord mod Roskilde øst.

Forudsætning for realisering

Projektønskerne skal indgå i den langsigtede planlægning for cyklistfremme. Projekterne vil afhænge af en generel prioritering på tværs af projekter i hele kommunen.

3b BEDRE STIFORBINDELSER INTERNT I VINDINGE

Vindinge er over de seneste år vokset hurtigt og flere nye boligområder er kommet til. Flere steder i byen ses det, at nye stiforbindelser ikke er blevet forbundet med de eksisterende stisystemer. Der ligger derfor et potentiale for at forbinde stisystemerne, så der skabes en bedre sammenhæng for gående og cyklister i byen.

Forudsætning for realisering

Roskilde Kommune kan understøtte sammenbindingen af stiforbindelser på private grunde. Etableringen af stiforbindelserne skal ske på de private grundejeres initiativ.

3c

SIKRE SKOLEVEJE OG BEDRE FORHOLD FOR FODGÆNGERE

Trods generelt gode forhold for fodgængere i byen er der visse steder, hvor der er potentiale for at øge trafikikkerheden for skolebørn og øvrige bløde trafikanter. Det drejer sig særligt om:

1. **Stærkendevej ved Vindinge Skole:** Ved Stærkendevej planlægges der at anlægge en parkeringsbane med på- og aflæsning for skolebørn langs sydsiden af vejen og tilhørende gangsti. Nordsiden af vejen friholdes for parkering med henblik på at skabe bedre forhold for skolebørn på cykel.
2. **Fortov ved Tunevej/ den nye købmand og Toftebuen/Tingvej:** Enkelte steder i byen mangler fortov, selvom mange fodgængere færdes der.
3. **Fodgængerfelt ved Sandvejen/Stålmosevænget:** Forbedret krydsningsmulighed ved udvalgte placeringer i byen vil være med til at øge sikkerheden for fodgængere.
4. **Lukke Stærkendevej for lastbiltrafik:** Der er et ønske fra borgerne i Vindinge om lukke Stærkendevej for lastbiltrafik for at skabe tryggere forhold for fodgængere og cyklister. Dette kræver nærmere afklaring og vil herunder kræve accept fra politiet og Høje-Taastrup Kommune.

Forudsætning for realisering

Der er afsat i alt 1,3 mio. kr. til at forbedre forholdene for skolebørnene på Vindinge Skole. En del af dette er at etablere bedre parkeringsmulighed på Stærkendevej og i øvrigt at forbedre trafikikkerheden på udvalgte steder. Der analyseres på projekterne i sammenhæng med planerne om etablering af fjernvarme i Vindinge og etablering af ny dagligvarebutik.

Eksempel på en offentligt tilgængelig ladestander.

3d LADESTANDERE TIL ELBILER

For at udbrede brugen af elbiler er det afgørende, at den nødvendige ladeinfrastruktur er tilstede. Med Vindinges bystruktur, der er domineret af parcelhuse vil det i de fleste tilfælde være muligt at etablere ladestander ved egen bolig. Der er i dag en ladestander ved Vindinge Skole.

Det skal som led i Roskilde Kommunes arbejde med at opsætte offentligt tilgængelige ladestander undersøges, om der kan etableres flere ladestander i Vindinge efterhånden som efterspørgslen øges med udbredelsen af el-biler.

Forudsætning for realisering

Opsætning af ladestander ved boligbebyggelser beror på grundejerforeningers eller almene boligselskaber eget initiativ.

3e

KOLLEKTIV TRANSPORT

Buslinjen 600S kører mellem Hundige og Hillerød, og forbinder Vindinge med Roskilde by, hvorfra der er afgang til resten af Sjælland. Bussen har afgang ca. hvert kvarter i begge retninger og gør det muligt at komme fra Vindinge til Roskilde Station på mindre end 10 minutter.

Buslinjen udgør derfor en vigtig forbindelse i byen, som i fremtiden vil være vigtig at bevare. Foruden buslinjen 600S skal det undersøges om der i fremtiden kan indtænkes en busforbindelse fra Vindinge til Trekroner Station, såfremt der kommer en S-togsforbindelse til og fra Roskilde Station.

Forudsætning for realisering

En forudsætning for at etablere en ny busforbindelse fra Vindinge til Trekroner er i første omgang, at der etableres en S-togsforbindelse fra Roskilde Station. Hernæst vil en øget busdrift være en del af den samlede prioritering af kollektiv trafik og vil kræve en udvidelse af driftsmidlerne.

3f

OMBYGNING AF PARKERINGSPLADSEN VED VINDINGE SKOLE

Med det seneste budgetforlig 2023-26 er der afsat 3,2 mio. kr. i 2023 til ombygning af parkeringspladsen ved Vindinge Skole. Formålet er at skabe bedre oversigtsforhold samt et bedre trafikflow for at skabe trygge rammer for afsætning af børn om morgenen. For at sikre dette omdisponeres parkeringsarealet og der etableres cykelparkering samt et "kys og kør"-areal.

Forudsætning for realisering

Der er afsat i 3,2 mio. kr. til ombygningen af skolens p-plads. Den fulde ombygning af parkeringspladsen kan gennemføres så snart to andre anlægsprojekter er færdiganlagt; først udvidelse af skolen med nye bygninger (1c) og dernæst udvidelse af hallen (2a). Forinden da vil en midlertidig ombygning af parkeringspladsen blive undersøgt for så vidt muligt at afhjælpe situationen nu og her.

Parkeringspladsen ved Vindinge Skole

3g

OPGRADERING AF TRAFIK OG MOBILITET VED DEN GAMLE KØBMAND

Der er i 2022 udarbejdet en ny lokalplan, som blandt andet har til formål at skabe mulighed for, at den eksisterende købmandsbutik kan rives ned og erstattes med et rekreativt, grønt område. I forbindelse med omdannelsen af købmandsgrunden er det desuden planen at foretage ændringer på Tingvej, der skal sikre bedre trafikforhold. En del af dette går ud på at omdanne de eksisterende p-pladser i tilknytning til vejen til en buslomme, således bus 600S kan få en styrket placering i byen. For yderligere at styrke området som et mobilitetsknudepunkt muligvis lokalplan 658 at området kan indrettes med faciliteter til p-pladser til samkørsel, cykelparkering, servicefaciliteter mm. i tilknytning til stoppestedet.

Forudsætning for realisering

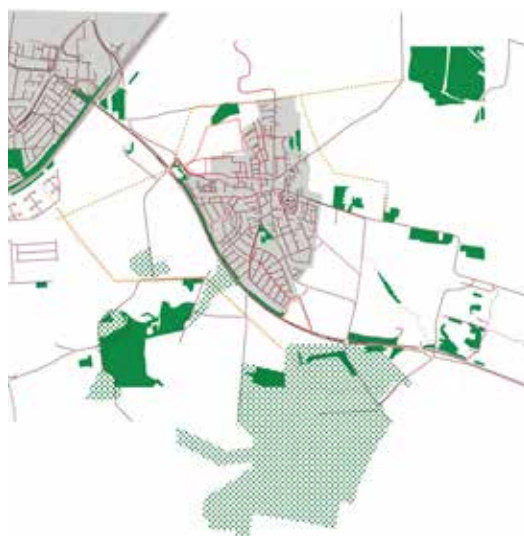
I forbindelse med mageskittet er der afsat midler til udviklingen af arealet ved den gamle købmand. Når den nuværende købmand er fraflyttet skal der konkretiseres en vision og plan for arealets fremtidige brug. Visionen og planen skal formuleres i et samarbejde mellem borgerne i Vindinge og kommunen.

NATUR OG REKREATIVE OMRÅDER

Vindinge ligger naturskønt placeret i Roskildes Grønne Ring og rummer mange grønne områder og naturliv. Omkring sig har Vindinge Hedeland samt en række grusgrave, som på sigt vil indgå som en del af Hedelands artsrige landskab.

Aktive grusgrave (2022) markeret med rødt. Færdiggravede områder markeret med grønt.

Kommuneplan 2019 - skovrejsning

GRUSGRAVE UDFORDRER LANDSBYEN

Råstofgravene ligger meget tæt op ad Vindinge, og indbyggerne er i større eller mindre grad generet af både støj, støv og tung trafik.

Endvidere betyder råstofgravningen, at vellidte rekreative områder som fx Spejderskoven ved Stærkendevej forsvinder i forbindelse med indvinding af råstoffer. Gravetilladelserne bliver administreret af Region Sjælland, og kommunen og borgerne kan til tider føle, de kommer til kort overfor graveprojekterne. Det kan også være svært at forudse, hvornår en grusgrav endelig lukker, da gravetempoet afspejler markedet i byggebranchen.

Derfor er det særligt vigtigt at holde fast i mulighederne for at udvikle enestående og artsrigt bakkelandskaber, som er tilgængelige for borgere og besøgende, når gravene lukker. Dette fremtidsperspektiv skal opvejes af de gener, som borgerne i dag oplever ved de aktive råstofgrave.

BESKYTTET NATUR OG SKOV

Råstofgravningen betyder, at nogle naturområder forsvinder, men fx vandhuller skal erstattes i forbindelse med efterbehandling. Samtidig har de sjældne næringsfattige naturtyper særligt gunstige vilkår i tidligere grusgrave. Der er således mange beskyttede naturtyper i Hedeland, som eng, mose, overdrev og søer.

Til gengæld er der ikke meget skov nær Vindinge, og i store dele af Hedeland ønsker man at fremme de lysåbne naturtyper frem for at plante skov. Ved Tunevej syd for Vindinge er der dog et område, hvor kommuneplanen har udpeget mulighed for skovrejsning.

ANALYSE AF NATURGRUNDLAGET

Kommunen har fået udarbejdet en analyse af naturgrundlaget i Vindinge, som viser, at der er en høj artsrigdom omkring Vindinge med gode spredningsmuligheder, men moderat artsrigdom i selve Vindinge.

Samtidig viser analysen dog, at Vindinge har mange grønne områder og dermed et stort potentiale for at øge biodiversiteten.

Der er også god sammenhæng med omkringliggende naturområder med spredningsmuligheder for forskellige dyrearter. Det kræver dog, at pladsen har en kvalitet, som gør det muligt for forskellige arter at etablere sig og gennemføre en livscyklus.

FORSKEL PÅ NATUR

Naturgrundlagsanalysen understreger, at der er stor forskel på naturen i Hedeland og i Vindinge, og at de forskellige naturformer kan forskellige ting.

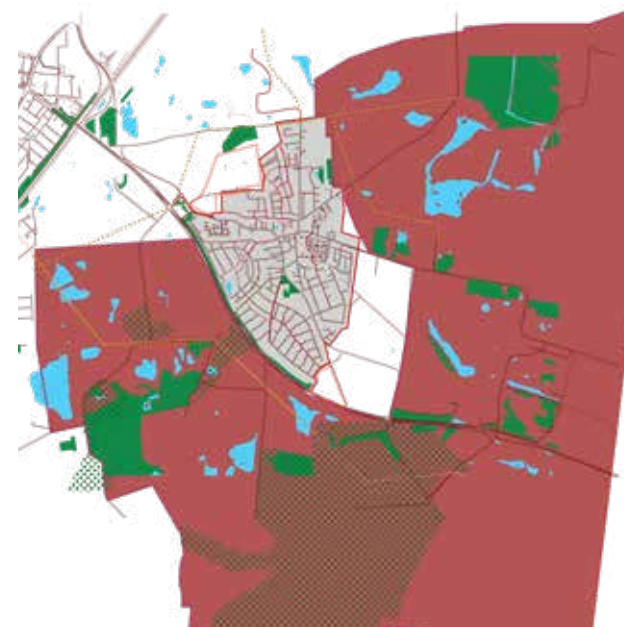
Hedeland rummer et rigt plante- og dyreliv samt varierede landskabs- og vegetationstyper. I dag findes mere end 350 arter vilde planter samt padder, insekter, fugle og smådyr på Hedelands søer, sletter, skove, lunde og skråninger. Store dele af Hedeland er beskyttede naturtyper.

Landsbynaturen i Vindinge er kendetegnet ved små offentlige arealer af blandet karakter, mange med traditionel drift og høj græsslåningsfrekvens.

Der er også områder med skov, krat og små vandhuller. Vandhullerne er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven paragraf 3, og der er bl.a. fundet vandsalamander og spidssnudet frø i Vindinge.

ROSKILDES GRØNNE RING

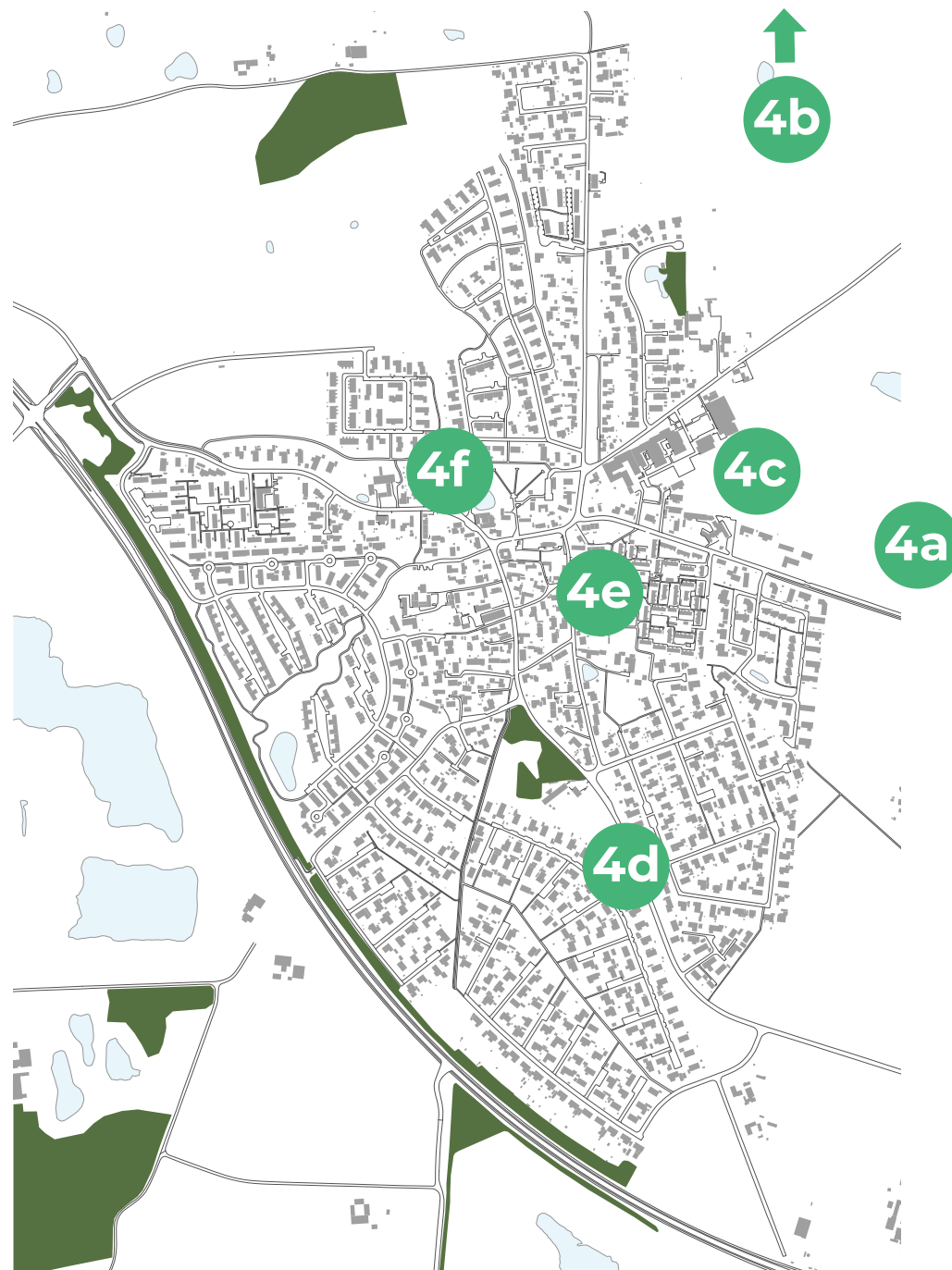
HEDELANDS INTERESSEOMRÅDE

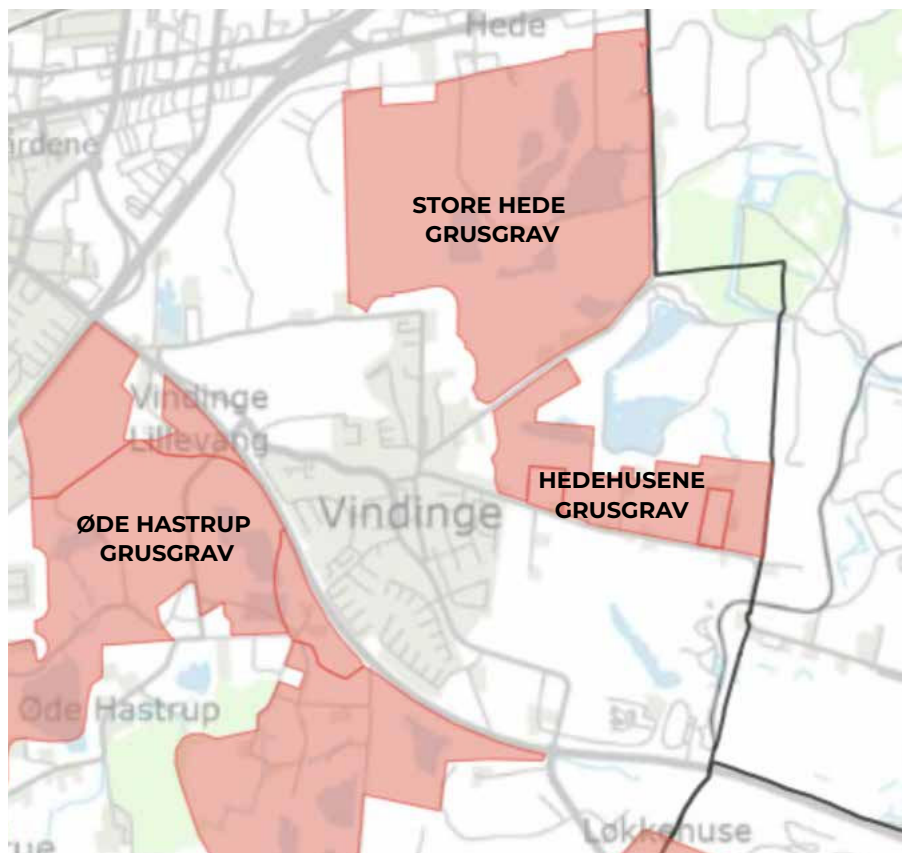

4 STYRKET NATUR I OG OMKRING VINDINGE

Vindinge ligger attraktivt placeret i Den Grønne Ring rundt om Roskilde - og med råstofgrave og Hedeland som naboer. I fremtiden skal de færdiggravede råstofgrave omdannes til landskaber, der kan blive til interessante, rekreative udflugtsmål for byens borgere - unge som gamle. Biodiversiteten i bynaturen skal styrkes og i samspil med de omdannede grusgrave vil Vindinge i fremtiden fremstå som en integreret og styrket del af Den Grønne Ring.

Kort over aktive grusgrave omkring Vindinge markeret med rødt

Tv: Badesø ved Lynghøjssøerne i Svogerslev

Th: Færdiggravet grusgrav, der er omdannet til landskab

4a

FRA GRUSGRAVE TIL NATUR OG REKREATIVE LANDSKABER

Der foregår omfattende råstofindvinding i områderne omkring Vindinge til stor gene for borgerne i byen. Det er derfor vigtigt, at borgerne trods alt kan se frem til at få adgang til attraktive naturområder og skønne rekreative landskaber, når råstofindvindingen er overstået. Og det er samtidig vigtigt, at de store indhegnede grusgravsområder bliver færdigudgravet, efterbehandlet og bliver gjort offentligt tilgængelige så hurtigt som muligt.

Når en grusgrav er færdigudgravet, sker der en efterbehandling af områderne, som kan bane vejen for, at et rigt dyre- og planteliv kan flytte ind og bruge den tidligere grusgrav som et refugium og levested. Herudover opstår også en mulighed for at tænke nye rekreative formål ind i et område, der ellers før ikke har været tilgængeligt. Blandt Vindingeborgerne er der forskellige ønsker til en række nye landskabelige samt rekreative formål, som grusgravene i fremtiden kunne få. Herunder er det blandt andet et ønske om:

1. Rekreative udflugtsmål så som en badesø og en bynær kælkebakke
2. Uberørt natur tæt på byen.
3. Et udendørs undervisningslokale for skolen.
4. En hundeskov på grænsen til byen.

Forudsætning for realisering

Etableringen af rekreative udflugtsmål i de færdiggravede grusgrave skal bero på en afvejning af rekreative potentialer i forhold til naturinteresserne i området. Der skal i den forbindelse kigges konkret på den enkelte grusgrav efter den er færdiggravede og reetableret for at kunne vurdere, hvad stedet kan rumme.

Roskilde Kommune er ikke myndighed på råstofområdet, men vil søge så stor indflydelse som muligt på efterbehandlingen af grusgravene i dialog og samarbejde med råstofindvinderne og Region Sjælland, som er myndighed på området. Formålet er at fremme, at der bliver skabt så attraktive naturområder og rekreative landskaber som muligt, og at dette sker så hurtigt som muligt.

4b STORE HEDE ERHVERVSOMRÅDE

Store Hede Erhvervsområde skal blive et nyt attraktivt erhvervsområde med en stærk grøn profil i det forhenværende råstofgraveområde. Erhvervsområdet opdeles derfor i delområder, der adskilles af brede grønne kiler, som fletter erhvervsområde og naturlandskab sammen. De tre grønne kiler bliver en del af Roskildes Grønne Ring, og der udlægges areal til stier, som muliggør stiforløb, der kobler sig til stinettet i Hedeland. Frodige plantebælter rundt om erhvervsområdet skal skabe en præcis grøn ramme rundt om erhvervsområdet og skal formidle en overgang mellem naturlandskab og erhvervsbyggeri. Det er intentionen at nyt byggeri skal integreres i landskabet. Derfor skal bygningshøjder nedtrappes til en lavere højde mod syd og bygningsfacader skal etableres i jordfarver.

Forudsætning for realisering

Når en ny lokalplan er vedtaget kan udviklingen af de første etaper af erhvervsområdet påbegyndes. Dette beror på de private grundejeres initiativ. Arealerne er i dag ejet af Nymølle.

Tv. Udsnit af Illustration af stiforbindelser i Hedeland fra Udviklingsplan for Hedeland 2017-30
th. Mulig fremtidig forbindelse fra Vindinge Skole og ud i Hedeland

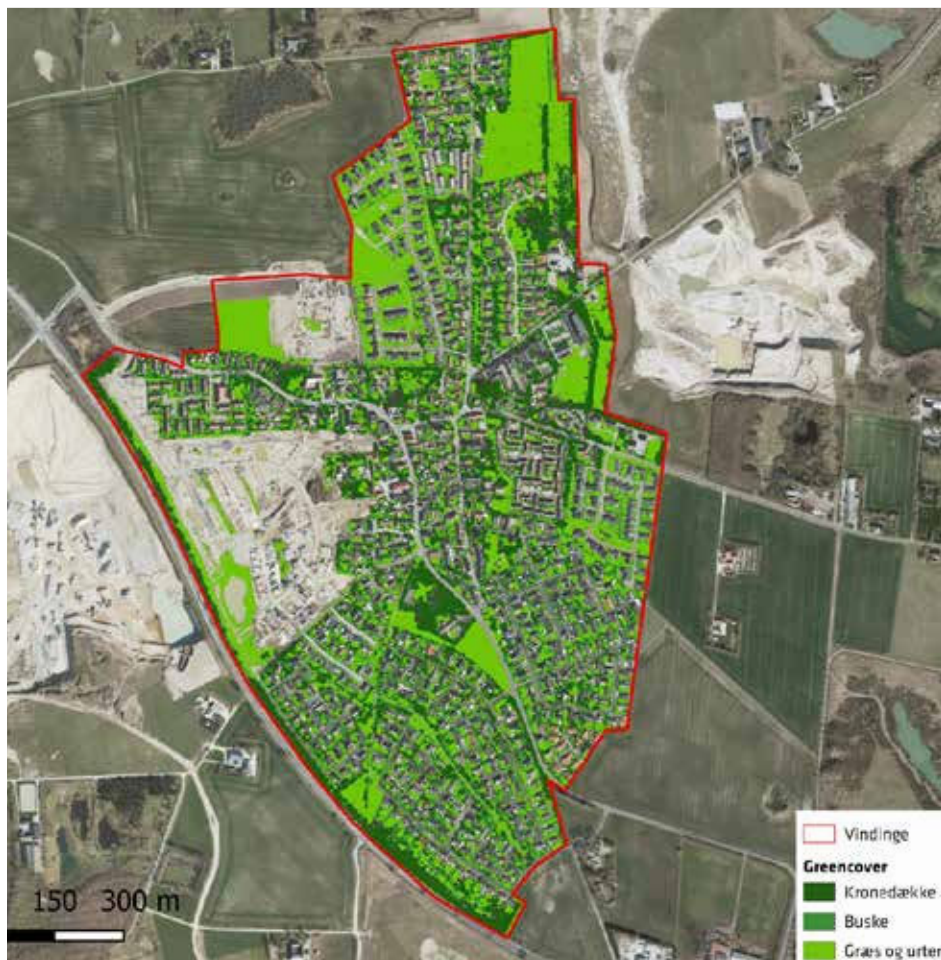
4c STYRKE STIFORBINDELSER, WAYFINDING OG OPLEVELSER I HEDELAND

Der er i 2017 vedtaget en udviklingsplan for Hedeland, som udgør en strategisk plan for den fremtidige udvikling af Hedeland fra 2017-30. Foruden at sætte den overordnede retning giver udviklingsplanen også konkrete anbefalinger til en række tiltag i området.

Der arbejdes i den forbindelse med en række 'loops' af stiforbindelser, som går gennem vidt forskellige landskaber og som også har til formål at knytte byområder - heriblandt Vindinge - og Hedeland tæt sammen. Tæt på byerne kan der være nærrekreative faciliteter, som fx hundelufteområder, mere fintmasket stinet og støttepunkter. Støttepunkter kan være områder til leg, broer, boardwalks, fugleskjul, udsigtsplatforme, overnatningsmuligheder mv. En simpel wayfinding vha. skilte, pegestolper samt digitale kort, skal lede brugerne af Hedeland rundt i området. Herudover skal det være muligt at færdes også som gangbesværet i Hedeland. På sigt, når grusgraven vest for Vindinge er færdiggravet, er der et ønske fra borgerne i Vindinge om at etablere en stiforbindelse fra skolen og ud i Hedeland.

Forudsætning for realisering

Hedelands udvikling er forankret hos interessentskabet I/S Hedeland, der udvikler og drifter Hedeland Naturpark. I/S Hedeland er ejet af nabokommunerne, Høje Tåstrup, Roskilde og Greve. I forbindelse med afslutningen af grusgravene mellem Vindinge og Hedeland vil det kræve en fælles samarbejde på tværs kommunen, borgere, private grundejere og Hedeland at realisere blandt andet visionen om sammenbindingen af naturområdet og byen.

4d

'VILD MED VILJE' PÅ VEJRABATTER OG GRØNNE AREALER

Landsbynaturen i Vindinge er kendetegnet ved små offentlige grønne arealer af blandet karakter. Nogle områder har en traditionel drift med høj græsslåningsfrekvens og klippede hække og buske, men der findes også områder, med gode betingelser for et rigt dyre-, insekt- og planteliv. Der ligger derfor et stort potentiale i at justere driften på visse områder, så den bliver mindre traditionel og i stedet understøtter biodiversiteten i området. Det drejer sig særligt om:

1. **Vejrabatter:** Beplantning i vejrabatter efter 'vild med vilje'-principper afprøves flere steder i kommunen. I Vindinge vil det være oplagt på blandt andet langs Tunevej og Lønbjergvej og kan etableres ved en driftsomlægning.
2. **Parker og ubebyggede arealer:** Driften af flere kommunalt ejede områder kunne med fordel justeres med henblik på at understøtte biodiversiteten bedre. Dette gælder blandt andet Hjortlundparken, købmandsgadekæret samt gadekæret ved Kærvej.
3. **Private boligområder:** Flere af de nyere boligområder som f.eks. Toftebuen samt udviklingen af Vindinge Nord bærer i dag af en meget traditionel drift med græsplæner, der slås hyppigt. Her kunne en justering af driften ligeledes være med til at øge biodiversiteten. Foruden dette skal der i lokalplanlægningen for nye boligområder indarbejdes bestemmelser, der sikrer en varieret beplantning af hjemmehørende arter.

Forudsætning for realisering

Der skal ved vild beplantning og justeringer i driften på kommunalt ejede arealer afsættes yderligere driftsmidler, da driften af disse arealer erfaringsmæssigt er dyrere.

I forbindelse med driften af udearealerne ved privat boligområder skal dette ske på de private grundejeres eget initiativ.

4e

BEVARE OG PLANTE TRÆER

Flere træer i Vindinge vil tilføre en natur, der er sparsom i lokalområdet og samtidig være et spisekammer for dyr og mennesker. Træer er desuden gode 'historiefortællere', og kan være med til at skabe en identitet for byen. Derfor er det vigtigt også at have et fokus på at bevare de gamle træer i byen. De gamle, store træer i de private haver bærer på historien om landsbyen og er derfor vigtige at bevare.

Nye træer kan fx plantes langs indfaldsveje til byen for at give en mere grøn velkomst og skærme trafik fra bebyggelse. Også på større grønne områder som fx ved Toftebuen og Naturparken samt langs byens kant kan træer i grupper eller solitære bidrage til et mere varieret mikroklima samt strukturel og landskabelig variation. Træerne kan også plantes som små "skovområder" med tilhørende skovbryn, levende hegn, vejtræer eller solitære træer.

Forudsætning for realisering

Der fastholdes en ambition om at bevare gamle træer på de offentligt ejede arealer. Bevaring af gamle træer i private haver skal ske på de private grundejeres eget initiativ. I forbindelse med plantning af nye træer skal der afsættes yderligere driftsmidler til etablering og drift af dette.

Tv: Gadekæret bag den gamle købmand

Th: Bagsiden af købmandsgården

4f

REKREATIVT, GRØNT OMRÅDE VED DEN GAMLE KØBMAND

Der er i 2022 udarbejdet Lokalplan 658, som åbner mulighed for, at den eksisterende købmandsbutik i Vindinge kan rives ned. I stedet er det planen at området overtages af kommunen og skal være et offentligt tilgængeligt og grønt område i sammenhæng med det eksisterende gadekær. Med omdannelsen er der derfor mulighed for at istandsætte gadekæret og skabe et større og let tilgængeligt grønt område med blandt andet nye stiforbindelser ud i byen samt grønne opholdssteder.

Forudsætning for realisering

I forbindelse med mageskittet er der afsat midler til udviklingen arealet ved den gamle købmand. Når den nuværende købmand er fraflyttet skal der konkretiseres en vision og plan for arealets fremtidige brug. Visionen og planen skal formuleres i et samarbejde mellem borgerne i Vindinge og kommunen.

TEMA 5 | ANALYSE

KLIMA OG GRØN ENERGI

Udrulningen af fjernvarme i Vindinge er i fuld gang og forventes at være fuldt realiseret i 2026. Samtidig er der behov for alternativ regnvandsafledning, da byens fælleskloak lejlighedsvis er overbelastet. Det er vigtige brikker i omstillingen til en klimaneutral kommune, hvor håndtering af regnvand skal ses i samspil med en styrket grøn struktur.

AMBITIØSE KLIMAMÅL

Roskilde Kommune har et ambitiøst klimamål om, at kommunen som geografisk område skal være CO₂-neutral i 2040. Det skal ikke mindst ske ved at opnå en CO₂-neutral kollektiv varmeforsyning i 2030, og at individuel opvarmning skal være CO₂-neutral i 2035.

De ambitiøse klimamål skal også nås gennem en grøn omstilling af energisystemet og gennem øget brug af grønne og klimavenlige løsninger hos både kommune, borgere og erhvervsliv.

JORDBUNDSFORHOLD I VINDINGE

Største del af landsbyen ligger på moræneler, hvor ned-sivning af regnvand er vanskeligere og kræver særlige tiltag. Den nordøstlige del af Vindinge ligger på sandholdig jord, som gør nedsivning nemmere. Dette kan også bl.a. ses i forskellig vegetation. Området med sandholdig jord er markeret med lyserødt.

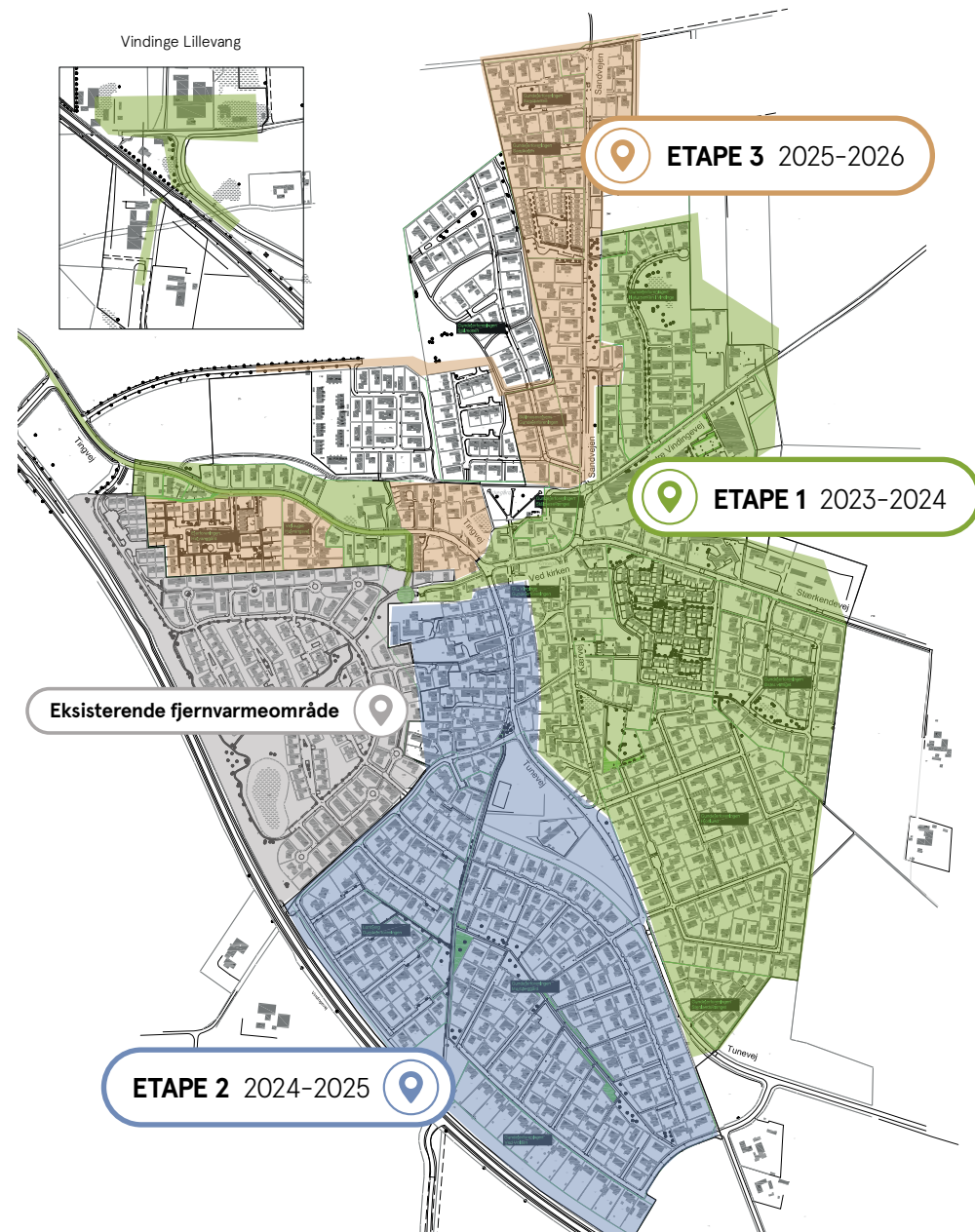
Vindinge

Fjernvarmen er på vej...

FORSYNING TIL EN VOKSENDE BY

Roskilde Kommune godkendte i foråret 2022 et projektforslag, som indebærer, at det hidtil gældende gasområde i Vindinge omlægges til fjernvarmeområde. Det eksisterende decentrale fjernvarmenet i Vindinge, der er baseret på naturgas, omlægges desuden til central fjernvarme fra Roskilde og dermed fra det storkøbenhavnske fjernvarmesystem. Udrulningen af fjernvarme udføres i etaper over de kommende år og det samlede projekt forventes at være færdiggjort i løbet af 2026. Fjernvarme fra det centrale fjernvarmesystem anvender overvejende forskellige CO₂-neutrale energikilder og affaldsvarme. Borgerne i Vindinge kan derfor med etableringen af fjernvarme herfra se frem til at reducere deres udledning af CO₂. Hertil kommer at Roskilde Kommune har vedtaget en målsætning om at el- og fjernvarmeforsyningen skal være CO₂-neutral senest i 2030.

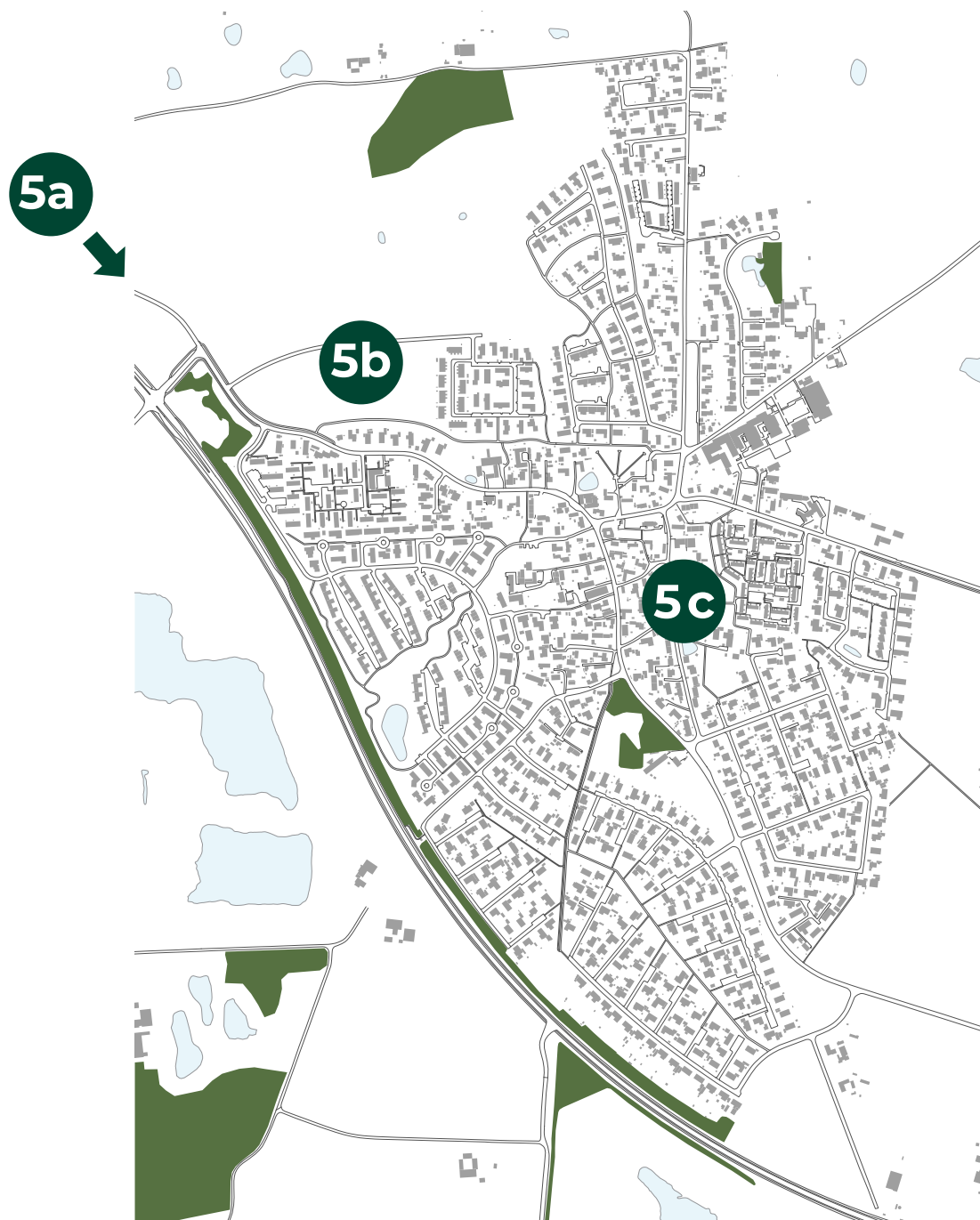
På trods af, at Vindinge er vokset hurtigt over de seneste år, er der ikke tegn på at grund til bekymring i forhold til kapaciteten på el- og drikkevandsforsyning til byen. I følge elselskaberne Cerius og Radius, som blandt andet leverer el til Vindinge er det ikke elnettet på villakvarterer, der typisk er belastet og ej heller udfordrende at opgradere. Skulle der opstå behov for at opgradere kapaciteten på elnettet - blandt andet som følge af en øget brug af elbiler - vil dette være relativt små og forudsigelige belastningspunkter, som løbende vil kunne justeres relativt hurtigt.

5 KLIMA OG GRØN ENERGI

Varmeforsyningen i Vindinge omlægges over de kommende år til fjernvarme, der overvejende anvender forskellige CO₂-neutrale energikilder. Vindinge kan derfor se frem til at reducere CO₂-udledningen markant. Samtidig skal der i fremtidige boligområder, samt i det øvrige Vindinge, laves attraktive, grønne klimaløsninger, der kan håndtere de store mængder regnvand i fremtiden.

© Foto: FORS

5a NEM OG GRØN FJERNVARME PÅ VEJ TIL VINDINGE

Der blev i juni 2023 taget første spadestik til den nye hovedledning, som skal føre fjernvarmen ind til Vindinge og de første nye kunder bliver koblet på fjernvarmenettet samme år. Det samlede projekt for fjernvarme i Vindinge forventes at være gennemført i løbet af 2026. Med etableringen af fjernvarme fra det centrale fjernvarmesystem, der overvejende anvender forskellige CO₂-neutrale energikilder og affaldsvarme, kan borgerne i Vindinge se frem til at reduceres deres udledning af CO₂. Fjernvarme fra det centrale fjernvarmesystem udleder væsentligt mindre CO₂ end varmforsyning fra fossile brændsler som naturgas og den forventes at blive helt CO₂-neutral senest i 2030.

Forudsætning for realisering

Målet om at fjernvarmeforsyningen i Vindinge bliver helt CO₂-neutral senest i 2030 forudsætter, at man får gennemført en omstilling og erstatter de sidste tilbageværende CO₂-udledende energikilder, der endnu anvendes til at producere varme til det centrale fjernvarmesystemet. Det kan f.eks. indebære, at der etableres CO₂-fangst på kraftvarmeverkerne, at man begynder at udnytte geotermisk energi fra undergrunden og etablerer varmelagringssystemer.

5b KLIMATILPASNING AF FREMTIDIGE BOLIGOMRÅDER

I forbindelse med udvikling af nye boligområder er det muligt at stille krav om lokal afledning af regnvand, som et bidrag til at reducere mængden af regn- og overfladevand som ledes til kloak. I Vindinge Nord er der i den gældende helhedsplan taget højde for at skabe plads til klimatilpasningsløsninger i grønne bånd mellem de forskellige boligkvarterer.

Forudsætning for realisering

I forbindelse med lokalplanlægning af nye boligområder skal der stilles krav etablering af klimaløsninger, der er i tråd med kommunens strategi for Vand og Klimatilpasning.

5c

KLIMATILPASNING MED GRØN MERVÆRDI

Det er en del af kommunens strategi for Vand og Klimatilpasning, at der skal søges løsninger med merværdi. Selv om der ikke er akutte problemer med oversvømmelser i Vindinge, ses der et stort potentiale for at samtænke Vindinges grønne struktur med byens i dag usynlige blå strukturer under jorden.

Ved i højere grad at holde regnvandet på overfladen kan vandet bidrage til større frodighed og vækst og potentielt bidrage til ønsket om øget biodiversitet i byen. Etablering af regnvandsopsamling kan med rette udformning styrke bestanden af plante- og dyrearter, og dermed være med til at skabe "Vilde Vindinge".

Håndtering af regnvand på overfladen er endvidere langt mere robust i forbindelse med skybrudshændelser, hvor kloakken alene er dimensioneret til at kunne håndtere en såkaldt 10-års hændelse.

Forudsætning for realisering

Det viste blue spot kortet til højre illustrerer, hvordan regnvandet vil kunne oversvømme områder ved en skybrudshændelse, hvis der ikke tænkes i mere grønne robuste overfladeløsninger (5a). Alle tiltag der forsinker og nedsiver regnvand lokalt vil afhjælpe sådanne oversvømmelser. I alle fælleskloakerede områder vil man som grundejer kunne få tilbagebetalt regnvandsbidraget til forsyningen, som er godt 25.000 kr., hvis man selv nedsiver sit tag- og overfladevand på egen grund i faskiner eller i et regnbed.

Kolofon

Udarbejdet i 2022/2023 af Roskilde Kommune.

Redaktion: Plan og Udvikling

Layout: Plan og udvikling

Fotos krediteret ved brug.

**ROSKILDE
KOMMUNE**